

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótalajdonos:	Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

A főispán és a gazdasági érdekek.

Zombor, 1906. január 11.

Cseudben, minden zaj nélkül igen fontos, vármegyénk gazdasági életére messze kiható dolgok történtek legutóbb. Nagyon is érdemes az ügy arra, hogy e helyütt foglalkozzunk a dologgal.

A vármegyei Gazdasági Egyesület és a vármegyei Gazdaszövetség egyesültek. Az ekként megerősödött gazdasági egyesület a folyó évtől kezdődőleg a vármegyétől évi 28000 korona szubvenciót kap.

Ez a száraz tény. Nem lehet röviden napirendre térni e tény fölött.

A gazdasági megerősödés és megizmosodás az az általánosan elismert alap, amelyen egy ország boldogulását és haladását megteremteni, a jövőjét pedig biztosítani lehet. Ezért minden államnak arra kell törekedni, hogy minden erejével és minden eszközzel a gazdasági megerősödést elősegítse. Nem lehet és nem szabad az állampolgárokat magukra hagyni, hanem rendszeres gazdasági politikával támogatni és vezetni kell őket. Nagy mértékben megtették

ezt a külföldön; ezért voltak képesek egyes államok olyan hatalmas gazdasági fejlődést produkálni.

Igen természetesen hazánkban is a legvitálisabb érdeke a gazdasági megerősödés. Mi még meglehetősen elmaradottnak tekinthetjük magunkat. Iparunk alig van; a kereskedelmünk nem nagyon jelentékeny, a mezőgazdaságunk meg alig-alig halad tovább egy-egy lépéssel kifelé a régi megszokottságból.

Kétségtelen az, hogy az ipart és kereskedelmet fejleszteni s ennek érdekében mindent megtenni elsőrangú kötelesség. De kétségtelen az is, hogy a mezőgazdaságnak is fejlődnie kell, mert az avult gazdasági rendszerrel korántsem használjuk ki Istenáldotta kövér földünket. Sőt talán elsősorban a mezőgazdaságot kell megerősíteni, hogy annak alapján fejlődjen az egészséges ipar és kereskedelem.

A mezőgazdaság fejlesztése az országban folyamatban van. De csak lassan, nagyon lassan haladunk.

Még a lassubbnál is kisebb volt a haladás nálunk Bácskában, amely nagy vármegye pedig ugyszólván kizárólag a

mezőgazdaságra van utalva. Hogy ez így volt, azt egyedül a kellő anyagi erők hiánya okozta.

Latinovits főispán, aki egyuttal a gazdasági egyesület elnöke is, rendkívüli érdeklődéssel kísérte mindig megyénk gazdasági viszonyait. Érezte és tudta, hogy eleget tenni nem lehet a kívánalmaknak, ha a gazdasági egyesületnek a megfelelő anyagi erőt rendelkezésére nem bocsájtják. Ezért a főispán, mi helyt a vármegye abba a helyzetbe jutott, hogy megfelelő segínyt nyújthat, azonnal előállott s a törvényhatósági bizottság egyhangulag 28000 koronát szavazott meg.

A főispán ezzel a cselekedetével is beigazolta, hogy mennyire lelken viseli a vármegye érdekeit. A 28000 korona olyan összeg, amelynek felhasználásával a gazdasági egyesület a vármegye mezőgazdasági haladását igen szépen előmozdithatja. Csak az az egy van most már hátra, hogy a gazdasági egyesület alkalmazottai lelkes buzgósággal lássanak a munkához. Nagy az elmaradás, tehát sok, nagyon sok a tenni való. Meg vagyunk győződve,

A „BÁCSKA” TÁRCÁJA.

Csalódás.

Bohókás kedvvel, tüzes ajakkal,
Édes mosolylyal, csalfa szavakkal
Esküdtél tartós, örök hűséget,
Csókokod még most is kínozza éget.

Csókokodat érzem égő ajkamon,
Szavadat hallom, — vagy csak álmodom?
— Csalóka álom, sötét vak éjben —
Hűtlenséged' örökre érzem.

Andaházy Ervin.

Multakat őrző sziklatető.

Az 1849-ik évben egy zuzos, hideg korai tavasz estéjén honvédsapat jött Malomvizre cirkálás végett. A közlegénység őrszemekre volt osztva, ki itt, ki meg amott, Isten szabad ege alatt, szélben, dermesztő hidegben. A kastélyban nyalka tiszturak nevetgéltek, kártyáztak, szerelmi kalandokat meséltek — s ittak.

Az udvar közepén, szürke köpenybe burkoltan, fiatal honvéd állt, szuronyos fegyverrel kezében. Kezei a fegyvert szoritották, szemei az égen függtek.

Szél ellen a levélfosztott eperfa törzse is védelmül szolgál egy oldalra, melléje húzódott a katona. A vigság zaja kihallatszott az udvarra, a gyertyák fénye kicsillámlott.

Sötétben nézett körül s magyarkáját kigombolva, papírt vett elő onnan. Tán kedvesétől küldött levél? Sorvasztó vágyról, forró szerelemről szóló? . . . A papírlap tiszta volt s ő gyors sorokat jegyzett reá.

Az örökös ideje eltelt s a fáradt fiu fedél helyett a fa alatti helyet választotta magának nyugágyul s betakarva magát köpenyével, fejét a lapos köre hajtotta. Miről álmodhatott? . . .

Reggel már Kolevár tetőzetén volt az őrs és délre egy kis csapattal más tájra ment. Egyik eseléd a kö alól, hol a katona pihent, teleirt lapot húzott elő, mely csak félig volt odadugva. Az írás harci dal volt, szilaj gondolatokkal és honszerellemmel tele. Aláírása: Petőfi.

— Hol van Petőfi? — kérdezték az urak, vágyva láthatni a két haza első dalmokát. Akkor már nem találták sehol.

Igy hallottam ezt elbeszélni. Hol van e dal? Ki olvasta? Le van-e írva valakinél?

Mindezekre homályos, ki nem elégitő feleleteket nyertem.

Elgondolkoztam, amint ott álltam Kolevár tetőzetén. Mily regényes, merész pont ez! Saslak a sziklatetőn; oly magasan, hogy egy tekintet róla befutja az egész vidéket, a hegykerítés tetejéig, hol az ég a földig ér. Titokzatos hely; erdőzugás és felhők között, hegyeknél magasabban és hegyekkel egy színvonalon; kiépitve kétszáz méteres mélység fölé, honnan letekintve, félelem és borzadály lepi meg a mai kor fiát. Magasabban csak a mogorva Retyezát áll, felhősipkás nagy fejével, nézve a körülötte eltörpülő hegyekre, mint nagyapa apró unokáira.

E fészek nem volt kényelemre építve, abban az időben nem ismerték a mostani elpuhító lak-módot. Őseink bérceken szerettek lakni, szabad légben. Egy ilyes kis állomány, mely pár száz négyszög méter, magában foglalt minden szükségeset — s ez elegendő volt. E három bástya, a nagy torony, kívülről kisebb, belül nagyobb ablakaival, lakoszobák valának, emeletre osztva; fönt az urak és apródok, lent a eselédok laktak. Az a kis udvar, ahol pár ló alig fordulhat meg, elég

hogy a főispán vezetése alatt a szép remények, amelyek a vármegye áldozatkészségének nyomán fakadtak, valóra válnak. Meg vagyunk róla győződve, hogy a főispán buzgósága a gazdasági egyesületben olyan lelkes működést fog meghonosítani, hogy a 28000 korona szubvenció meg fogja hozni busás kamatait és forrása lesz a zsiros földű vármegye mezőgazdasági megerősödésének és kívánatos haladásának.

Dr. Városy Gyula.

Az egész ország igaz örömmel és általános lelkesedéssel fogadta a hirt, hogy őfelsége a király kalocsai érsekké dr. Városy Gyula székesfehérvári püspököt nevezte ki. Fokozottabb volt ez az öröm nálunk, mert ő a mienk, a mi városunk szülötte. Ünnepélyes beiktatása folyó hó 14-én vasárnap lesz. Főpásztorunk a kalocsai tisztelgő küldöttségeket szombaton folyó hó 13-án, a vidéki küldöttségeket pedig vasárnap e hó 14-én az ünnepélyes beiktatás után fogadja. A beiktatási ünnepélyen Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága részéről Latinovits Pál főispán vezetésével részt vesznek: bajsai Vojnits István alispán, Baky Elek árv. ülnök, Császár Péter főszolgabíró, Ertl János, Fernbach Károly orsz. képviselő, Kiss Gyula községi jegyző, a vármegyei községi jegyzők egyesületének elnöke, Latinovits Géza nagybirtokos, Lederer Pál tb. főjegyző, Matkovits Béla nagybirtokos, dr. Mikosevits Kanut főügyész, Piukovits Elemér orsz. képviselő, Popovits Sebő főlevéltárnok, Ráczy György nagybirtokos, Szalay Frigyes belügyminiszteri fogalmazó, főispáni titkár, Schmausz Endre ny. főispán, Szemző Károly és Tárczay Dezső főszolgabírák

és báró Vojnits István orsz. képviselő. Zombor sz. kir. város törvényhatósága részéről a beiktatási ünnepélyen Latinovits Pál főispán vezetésével részt vesznek: Hauke Imre polgármester, dr. Drakulits Pál orsz. képviselő, dr. Falcione Árpád nagybirtokos, Fejér Gyula apátplébános, Gráff Nikáz kir. tanfelügyelő, dr. Grüner Samu, Kozma László, dr. Konyovits Dávid ügyvédek, Kupuszárevits Lyubomir gör. kel. szerb esperes, Sztrilich Zsigmond nagybirtokos, kereskedő. A küldöttség tagjai folyó hó 13-án szombaton reggel a 8 óra 35 p. gyorsvonattal indulnak és déli 12 óra 52 p. érkeznek Kalocsára. A szegedi üzletvezetőség a küldöttség részére 2 közvetlen kocsit bocsájtott rendelkezésre. A kalocsai indóháznál kocsi áll a küldöttség tagjainak rendelkezésére, akik az ünnepély részletes programját lakásukon kapják meg. A küldöttséget főpásztorunk folyó hó 14-én a beiktatási ünnepély után déli 12 órakor a meghatározott sorrendben fogadja. Találkozás 14-én vasárnap reggel 1/2 9 órakor Latinovits Pál küldöttségvezető főispán lakásán dr. Zundl Péter kanonok urnál.

Délután 2 órakor díszbéd az érseki palotában. Délután 5 órakor színelőadás a jezsuita atyák intézetében.

Visszautazás Kalocsáról hétfőn reggel 9 óra 7 p. vonattal. Találkozás a kalocsai indóházban folyó hó 15-én hétfőn reggel 1/3 9 órakor.

A Szabad Lyceum.

Ez a virágzó kulturintézményünk, mely úgy a lelkünkhöz nőtt immár, hogy el sem tudnánk lenni nélküle, volt jeles elnökének, Gozdu Eleknek távozása miatt előadásainak sorozatát a rendes időnél később, folyó évi január hó 21-én kezdi meg és tizenkét következő vasárnap folytatja husvétig.

Az új évad tehát, az előadások számát tekintve, alig marad az előbbieknél mögötte, de értesülésünk szerint az előadások tanulságossága és érdekessége tekintetében sem. Budapesti írók és művészek fogják élenkíteni a helyi erők előadásait s nem fog hiányozni az ének és zene nagy mestereinek bemutatása sem.

Hisszük, hogy közönségünk velünk együtt örömmel üdvözlö a Szabad Lyceum megjelenségét, hogy úgy mint eddig, hirdetni fogja a szomju lelkeknek a tudomány igazságait, a művészetek szépségeit és a lelki jósból fakadó élet zavartalan örömeit.

Kívánatos azonban, hogy ne csupán érdeklődésünkkel kísérjük és elismerésünkkel háláljuk a Szabad Lyceum törekvéseit, hanem anyagi támogatásunkkal is tegyük könnyebbé a nemes törekvésnek megvalósulását, hogy a szépnek, igaznak és jónak kultusza mennél szélesebb társadalmi rétegek lelkében megfogadjon.

A Szabad Lyceum e tekintetben igazán szerény.

Mind a mellett, hogy a pártoló tagság díja két korona, nem is ostromolja vele azt a közönséget, melynek eddig is annyi épületes és gyönyörűsége vasárnap délutánt szerzett.

Az a körülmény azonban, hogy hangos szóval nem nyújtja felénk támogatásért esdő kezét, ne tévesszen meg bennünket.

Mi tudjuk, hogy nem a rendelkezésre álló anyagi források bősége miatt hallgat, hanem a kultúra terjedéseért minden áldozatra kész önzetlenségből tesz így. Ha valamennyien, kik a Szabad Lyceum előadásából okulást és gyönyörűséget merítettünk, a pártoló tagok sorába állunk, csak magunknak és városunk társadalmának javát munkáljuk, mert annál inkább lesz módjában a Szabad Lyceumnak tudományos és művészeti életünk legkiválóbb erőit sorompóba állítani szűkebb hazánknak, Zombor városának kulturális fejlődéséért.

A Zombori Szabad Lyceumnak immár neve van irodalmi és művészeti körökben, emlegetik és magasztalják: fillérenekkel járunk hozzá mi, nagyközönség is, hogy nevének e nimbusa ne csak megmaradjon, hanem még gyarapodjon is.

tágas volt olyan családnak, melynek tagjai nem vontatták magukat négyesfogatu hintókban, hanem toporzékoló mén hátán, a szívós erdélyi fajból, szállottak le az üde völgybe, a csavargó vár-uton, sólyommal vadászni vagy harcra; kúrhangra a visszatérők előtt vidáman esapódott le a felvonó hid s a sötét, vastag kapuiv alatt berobogva, míg a serény esatlások zablán tartották a lovat, az erkélyről repeső hölgyek nyújták elő karjaikat.

Im, itt a vár belseje. — Tömör kőfalak körítik az ürt; s míg a földszinti eselédlakok és istállóknál is alantabb a várfenék, rejtélyes börtöneivel és alagutjaival van, vöröses márványlépcsők vezetnek az emeletre. A toronyszobák különös kellemességgel bírnak, négy táj felé nyíló ablakaik egy tündérország virányára engednek kilátni. Faragott nehéz székek, embermagas támlányok, közepén a várur vésett cimerevel, állják körül a nagy termet, sötét keretben hősöket ábrázoló festmények alatt. A terem közepén a családi asztal terül griff lábakon, oldalvást szekrények és magas pohár-szék; sulyos, aranyos és drágaköves fegyverek, pajzsok, kürtök, csatacsillagok és zászlók. Bent déleleg, erő-

teljes alakok, künn a nap végsugara, mely bucsuzni jött, benézve az ónba foglalt színes ablaküvegeken, csabos színt lehelve be.

Milyen alakok!... Három vitéz fiu, kiknek ketteje többször járt harcban s kiknek napsütötte arcain és egész lényén magasztos hit és nyers férfiaság jellege ömlik el. A harmadik büszkén szorítja magához a kardot, amelylyel először volt most harcban. Könnyű, testhez simuló öltönye kitünteti izmos tagjait: barna, vállra hulló haj körzi sólyom-arcát és szemei fölragyognak.

A bátya közel lép hozzá és megveregeti az ifju vállát.

— Derék fiu vagy öcsém! De tulságos hév nem használ. Lehetsz vigyázó a harcban is, anélkül, hogy hátrálnod kellene.

— Miért nem lehettem én is ott? — sóhajt a nagyapa, előrehajtvá ősz fejét.

— Sokan estek el; titeket megörzött az ég — szól a fejedelmi házi nő. — Fáj-e még sebed, Tihamér? — s odalép szögben ülő középső fiához.

A fiu gyöngéden esókolja meg az anya ápoló kezét s mosolyogva felel:

— Begyógyul a jövő harcig.

Oly regés színezetű minden... Az agg nő rokkája mellé ül s tündér-történetet mesél, egyikét azoknak a regéknek, melyeket oly szívesen hallgat apró és nagy. E regék oly szépek! A fonó kerék gyenge kattogásával zavarja az utána beállt csendet; az udvarból néha dal hangzik föl és tárogató-síp. A hold árnya reszket a falakon.

— Világosságot! — kiált a ház ura; s gyermek apród siet szót fogadni.

— Hol van Ilona?

A mélység fölötti erkély ábrándos hárfahangok zokognak be a nyitott tölgyajtókön.

— Ne bántsuk őt! — mondja mosolyogva az anya; majd gondosan utána teszi:

— Az est hűvös, a Retyezát felől hideg szél fú: vigyétek a mentét neki!

Oh, a holdsugár!

Mi van e szomoruan fénylő világosságban, ami oly bűvös hatással van a szívre, az álmodozó kedélyre? A holdsugár a szellemekkel játszik, elővarázsolván őket, tán azért szeretik a busongók és szerelmesek? A holdsugár árnyat sző: az óhajtott árnyat.

A szép leány félrehajtvá zengő huru hárfáját és megsimítja homlokát: majd gyöngy-

H i r e k.

A zentaiak az alispánnál. Zenta város képviselőtestülete elhatározta, hogy Vojnits Istvánt, vármegyénk újonnan megválasztott alispánját megválasztatása alkalmából küldöttségileg üdvözlje. A 20 tagból álló küldöttség, mely vallási, nemzetiségi és pártkülönbség nélkül volt összeállítva, folyó hó 10-én délelőtt fél 10 órakor tisztelgett az alispánnál. A küldöttség vezetője és szónoka Dudás Lajos, Zenta város polgármestere volt. Szép szavakban ecsetelte, hogy Zenta városa már a múltban is milyen szeretettel viseltetett az alispán személye iránt s ezután kérte az alispánt, hogy a város érdekeit mindenkoron támogatni sziveskedjék. Vojnits István alispán igen meglehetősen válaszában hangsúlyozta, hogy mily szeretettel viseltetik a Tiszavidék s annak gyöngye, Zenta iránt. Biztosította a küldöttséget, hogy Zenta város érdekeit mindig a szíven fogja viselni. — Ezután az alispán a küldöttség tagjaival kezet szorított s a küldöttséget villásreggelire hívta meg. A zentaiak a villásreggeli után a déli vonattal elutaztak az új alispáné igazi magyaros, kedves és felejthetetlen barátságos vendégszeretetének szép emlékeivel.

Tea. A „Napközi Otthon” jótékony egyesület folyó hó 20-án délután a Vadász-kürt szálloda termeiben ötórás teát rendez, amelyre az egyesület elnöksége a közönséget és az egyesület tagjait meghívja. A beléptidő, amely egy eszese teára és süteményre jogosít, személyenként 2 korona. A teát tánc követi. Ételekről és italokról a vendéglős gondoskodik. Külön meghívók nem lesznek kibocsátva. Nem hisszük, hogy Zombor város közönsége ne méltányolná és közönnel venné a „Napközi Otthon” vezetőségének és tagjainak a humánus cél érdekében kifejtett önfeláldozó, odaadó munkásságát és tömeges megjelenésével lehetővé teszi, hogy ezen jótékony célu multság úgy erkölcsileg, mint anyagilag fényesen záródjék.

Beszámoló. Vasárnap tartotta meg Piukovich Elemér a regőcei kerület országgyűlési képviselője beszámolóját Gádonon. Dacára a borús és esős időnek, a község apraja-nagyja kivonult a népszerű képviselő fogadására. A vasutnál a képviselőt Szalay Zsigmond községi jegyző üdvözlötte. A képviselő beszámolójában különösen azt hangoztatta, hogy az általános választói jognak

azért nem hive, mert tart attól, hogy a külföldről hazánkba bevándorlók 4 éves itt tartózkodás után szintén választói jogot nyerének s ez csak a magyar elem rovására történhetnék, mely kijelentését az egybegyűlt választópolgárok lelkesen megéljeneztek. Különös tetszésnyilvánításban részesült beszédének azon része, melyben a gazdasági politikának javításáról és a kisgazdák érdekeiről beszélt. Ugy rokonszenves megjelenése, mint beszámoló beszéde ünneppé avatta e napot. A beszámoló befejeztével a képviselő kíséretével háromnegyed 10 órakor — vasárnap lévén — a templomba vonult szent misére, mely után látogatást tett több választópolgárnál, kik a tisztelet és szeretet jeleivel halmozták el. Délben Szalay Zsigmond községi jegyző díszes ebédet adott a képviselő tiszteletére, melyen a választók közül mintegy huszan vettek részt. Fél 3 órakor a bevonuláshoz hasonló ünnepélyes menetben kísérték a vasúthoz népszerű képviselőjüket.

Köszönetnyilvánítás. A folyó hó 5-én tartott protestáns bálon a templom-építési alap javára a következő felülfizetések folytak be: dr. Sági Samu 54 kor., dr. Falcione Árpádné 25 kor., dr. Drakulits Pál 20 kor., Fernbach Károly 16 kor., dr. Pataj Sándor 15 kor., Fernbach Antalné, Gertinger Pálné, Fernbach Erzsé, Roheim Zsigmondné, Szemző Gyula, Scultéty Ferencné, Scultéty Ferenc, Diener János, dr. Poór Béla, dr. Jovánovits József, Báthory Miklós, Kontsek László és Latinovits Pál 10—10 kor., Vojnits István 7 kor., özv. Sándor Béláné és dr. Alföldy Gedeonné 6—6 kor., Fernbach Bálint, Zsulyevits Ernő, Gertinger Erzsébet, Lombos Alfréd, Hoffmann Károly, Essigmann Károly, Kórics Eszter, Városy Károly, dr. Zátanyi Dezső, Sréter Károly, id. Heindlhofer Róbert és Dömötör Pál 5—5 kor., dr. Fischer Mihály és Duchon Béláné 4—4 kor., dr. Bruck Jenő, Sréter Andor, Beretvás Constantin, Bruck Leó és Marschan Illés 3—3 kor., özv. Bratyevacsyné, dr. Vadas Kálmánné, Csernus Istvánné, Ambrózovits Emilia, Sztřílich Zsigmondné, Hetteszheim Henrik, Széll József, Pribil Ernő, Szobotka Rezső, Herezog Izidor és Trencsény Károly 2—2 kor., dr. Mayer Nándorné, Pletikosits Sándor, Sváb N., Kiefer N., Vértesi Károly, dr. Németh Arthur és Szilágyi Lajos 1—1 kor. Fogadják az adakozók ezuton is a bálrendező bizottságunk őszinte köszönetét.

Eljegyzés. Oltványi Adorján Déváról eljegyezte Wanka Margitkát Kolozsvárról. N y e m e s o k Sándor szarvasi kereskedő jegyet váltott Kratz Flórával, Kratz Jakab újvidéki selyemgyárigazgató leányával.

Köszönetnyilvánítás. A folyó hó 6-án megtartott nyomdászmultság alkalmával felülfizettek: dr. Pataj Sándor 4 kor., Vértesi Károly, Tomcsányi Aladár, Czettl Vilmos, Kanyó Béla, Rudnyák Nándor 2—2 kor., dr. Bruck Jenő, Nemes Pál 1—1 kor., Mándits Mihály 60 fill., Weindl Józsefné, Frank József 50—50 fill.; — a szedőverseny díjaihoz hozzájárultak: Bittermann Sándor 5 kor., Szalay Frigyes 2 kor., Rácz Soma, Trencsény Károly, Tomcsányi Aladár 1—1 kor. Fogadják a nemesszívú adakozók ezuton is az egyesület hálás köszönetét. Továbbá köszönetet mond az egyesület vezetősége Bittermann Nándor és Fia cégnek a multság-hoz szükséges nyomtatványok teljesen szállításáért. Végül nem szabad megfeledkeznünk a következő szépekről: Jenőfi Mariska, Hogl Juliska, Bischoff Annuska és Lonesárevits Mariska kisasszonyokról, kik a multság-gon a levelező-lap árusításával nagyban hozzájárultak az estély jövedelméhez. A szives nagy fáradságért fogadják a rendezőség hálás szívből fakadó köszönetét.

Tisztviselő telep Zomborban.

A zombori tisztviselők házépítő szövetkeztének választmánya folyó hó 10-én este 5 órakor a Polgári Kaszinó külön termében értekezletet tartott, melyen a folyó ügyeket intézték el. Ha lassu lépésekkel is, mind közelebb jut a tisztviselő telep terve a megvalósuláshoz.

Adomány. A m. kir. földművelésügyi miniszter Bácskula község részére egy 150 kötetből álló népkönyvtári könyvgyűjteményt és ezen népkönyvtár elhelyezése céljából egy könyvszekrény beszerzésére 20 koronát adományozott.

Hetivásárendélyezés. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 1905. évi 69983. sz. a. kelt rendeletével megengedte, hogy Mozsor (Mosorin) községben minden esütörtökön juh- és sertésfelhajtással egybekötött helypénzszedésnélküli hetivásár tartassék.

Uj postamester. Rittinger János volt cservenkai postamester Topolyára neveztetvén ki, ottani hivatalát f. hó 9-én foglalta el, miután előzőleg a cservenkai postahivatalt az oda kinevezett Margitay Béla ny. főhadnagy, postamesternek adta át.

Pályázatok. A zombori m. kir. pénzügyigazgatóságnál megüresedett szolgál állásra a pályázat határideje f. évi február hó 28-ig meghosszabbított. — Az újvidéki kir. járásbírósnál üresedésben levő aljegyzői állásra pályázat hirdettetett.

rakta guzsalya után nyul és elkapva tekintetét az igézetes hold arcáról, lenéz a mélybe s a mélyben felhuzódó éjt mutató völgybe. Finom ujjai pörgetik az orsót; a len-szál mesés hosszúságra nyulik ujjai alatt... lejjebb-lejjebb, egész az alanti kőpartos patakig. Tán a valót akarja emlékébe hozni, a zavart álomképek helyett?..*)

De oly édes az ábrándozás álma!... A hölgy visszarántja kezét, az orsó gyorsan pörög vissza s itten nyugszik újra. A fölzaklatott szív merengésbe sülyed.

Naplóm lapjai közt most is van egy rózsza, melyet az erkély mellől szakítottam.

Borult szemem végigszállt a láthatáron.

Elöttem terült a világ egyik legregényesebb történeti emlékü kertje, melynek virágai a regék, homokba szórt kagylói a föliratos kövek, sirtól vájt ékszeres és érmek; fái a villámjárta várak és tornyok; nyughelyei az eltemetett városok hantjai.

Vadul nyargalva, csörögve, kanyarulatokat vágva és egyenes irányban habzik a Sztrigy vize, mely történeti nevezetességre jutott.

*) A szép Kendei Ilonáról, ki a völgyig eregeté orsóját, rege él a nép ajkán.

Mi a szabályozott folyamok árja, a természet e szabad gyermekéhez képest? Nincs ennek rendes partja, csak medre, mely a vizet csak közönséges állapotában tartja meg karjai közt. Ha felhők szakadnak a bérekek közé, a patak előre kap és vészes mormolással önti el a tájat és hatalma előtt alig van gát. Mint vásott suhanc szilaj paripán, befutja a tért, hullámot hányva, mindent elsöpörve. Eliszapolja a vetéseket, átlép a küszöbökön, beront a falvakba. Zabolátlan állapotában fölveszi a békés oláh — háznak nevezett — szalmafedött faalkotmányát és mértföldekre viszi. A gonosz habok úgy kacagnak!

Ha végre elpihen, rombolás körzi mindenütt; még irányát is megváltoztatja, előbbi helyét elzárva el nem mozdítható kövekkel, hegydarabokkal.

E folyam Romániától nem messze, egy magas kőszikláról hull alá, hol két ágra szakadva, a Marosba ömlik. Egy érvényre jutott hagyomány szerint, a dák nép romlása után, e vízbe rejté Decebál — az utolsó dák király — töméntelen kincseit.

Csak egy ember tudta, hol van az or-

szág kincse eltemetve — Decebál meghittje — Biculus. S ő árulta el a győzőnek.

Traján örvendett a roppant drágaságnak; milyen nagy volt az, kitűnik abból, hogy a cészár hadjáratainak kiadásain kívül, a párthusok ellen indított hadjárat alkalmával, mesés összegű aranyedény és más drágaságokat áldozhatott Jupiter Kasiosnak. — Ebből építette a vaskapui hidat keresztül a Dunán, melynek oszlopai évszázadokon át megmaradtak és Rómában a fórumon az ő nevével nevezett emlék- és diadaloszlopot. (Columna Trajana.)

A kincs találati helye, Órallya, Boldogfalvánál van, hol bolthajtásos üreg volt befogadására készítve.

Izabella királyné alatt is, mint Bethlen Farkas emliti, találtak egy esomó aranyat egy kikorhadt fűzfa tövében, Lysimachus — tehát nem dák — nevével nevezte, aki Nagy Sándor egyik vezére volt és Kozon görög város feliratával, honnan Lysimachus vagy Kozon-aranyaknak nevezték el.

A Sztrigy mitsem gondol azzal, mi után a világ úgy eped; gondatlanul csörög el arany és homok fölé. Többre becsüli a követ, mely szózatossá teszi hullámainat.

Halálozás. Veszelyovszky Ferenc zombori földbirtokos, a városi törvényhatósági bizottság tagja, folyó hó 10-én életének 62. évében elhalálozott. Temetése e hó 12-én délután 3 órakor lesz.

Fleckenstein János közigazgatási gyakornok Bácsalmáson, hosszas betegség után meghalt.

A Hungária fürdő tulajdonosa, Tárczay Dezső ur, a felső kereskedelmi iskolai ifjúság részére 100 darab ingyen gőzfürdőjegyet adott át az intézet igazgatóságának. Köszönet a szegénysorsu tanulók nevében.

Az üllő mint mozsár. Luguerszky István kovácslegény atyjának kalaputcai műhelyében, hogy ünnepi lövöldöző kedvét tölthesse, pisztoly s mozsár hiában az üllő nyilását töltötte meg puskaporral s miután fadugóval lefojtotta, melegíteni kezdte. Mivel azonban az üllő a melegítésre nem akart elsülni, lyukat kezdett furni a fadugóba. A mozsárrá tett üllő erre a vakmerőségre felforr s az egész puskaportöltést a fadugóval együtt a föléje hajolt legény arcába lötte. A meggondolatlan fiatal legény felszemével fizette meg vakmerőségét.

A középiskolák a tüdővészesekért. Arról értesülünk, hogy iskolánk tanári kara elhatározta, miként a szegénysorsu tüdőbetegek alapjára a József királyi herceg Szanatórium-Egyesületnek jótékony-célú estélyt rendez. Ez ügyben a kir. főigazgató interveniált s figyelmébe ajánlotta az iskolának azt a sziszifusi küzdelmet, melyet a József kir. herceg Szanatórium-Egyesület a szegénysorsu tüdőbetegek jóvoltáért végez, hogy megépíthesse a tüdőbetegség enyhítésére az első népszanatóriumot. Az ifjúság és tanári karnak ezen áldott célra rendezendő estélye iránt városszerte megérdemelt érdeklődés mutatkozik. Hihető, hogy a tanári karnak odaadó fáradozásával rendezendő estély nemcsak erkölcsileg lesz jelentős, de az embermentő alapot is jelentékenyen gyarapítani fogja.

A gombos-erdődi gőzkompárkelés. A magyar királyi államvasutak igazgatósága közli, hogy a Gombos és Erdőd között az e hó 3-án megszüntetett kompforgalom e hó 10-én a 6004. számú vonattal megnyílt.

Írás a bankjegyeken. Egyre szaporodik ama visszaélések száma, amelyekben kézírással vagy más szókat írnak a bankjegyekre, ami az általános pénztári forgalom gyors lebonyolítását nehezíti. E körülményre gyors tekintettel az osztrák-magyar bank figyelmzetteti a közönséget arra az elvi határozmányára, hogy minden idegen hozzátétellel ellátott, keresztülirt, nyomtatott, festett, bélyegzett, perforirozott vagy más módon megváltoztatott bankjegyet a bankintézetek csakis a darabonkénti 10 fillér, illetőleg kezelési költség megtérítése ellenében fogadnak el fizetés gyanánt.

Ujdonsült asztaltársaság. Mig Bulkeszi község hazafias németajku közönsége magyar kaszinót alapít, addig Cservenkán a magyarosodás lassan és nehézkesen döcögő szekérének rudja irányt változtat és visszafelé fordul. Csodabogárnak kell hinnünk ama ujszülöttet, mely ott a: „Südbácskaer Zeitung“ szerint újévkor látott napvilágot. — Megalakult ugyanis a „Szerb király“-hoz címzett faluszéli koresmában egy „német asztaltársaság“, melynek szervezete csupán egy pontból áll: tisztán németül beszélni s aki merészel más s így természetesen magyar szót is németizü száján kiejteni, pónalét fizet — 10 fillér erejéig, amely büntetéspénzből évenként szegény németajku iskolásgyermek ruháztatnak fel. No lám! És még azt mondjuk, hogy a huszadik században nem haladunk a magyarosodás terén!

Hogy tilos a magyar beszéd, abból csak az következik, hogy a tagok, ha nem is mind, de egy részük bizonyára tud magyarul. Sokszor lehetett hallani németajku polgártársainktól, hogy ők azért, mert németül beszélnek, mégis jó hazafiak s a német szó mellett nem vetik meg a magyart sem. Eddig el is hittük ezt; de a történetek után nyíltan vallják a magyar nyelv iránti gyűlöletüket; hisz' büntetés terhe mellett tiltják a magyar szó kiejtését. Miután szinte hihetetlennek látszik, hogy ezen ujdonsült magyar gyűlölő társaságnak az alapítókön kívül több tagja is legyen, nem lesz érdektelen az alapítók díszes névsorát a megye és ország közönségével megismertetnünk: Heinrich Jakob Stefan, Ferdinand Welker, Filipp Judt, Wilhelm Peter, Jakob Dech, Michael Dech, Johann Müller, Filipp Bloch, Georg Fritz, Filipp Litzemberger und Karl Judt. (Beküldetett.)

Alapszabályjövahagyás. A bezdáni függetlenségi kör alapszabályait a m. kir. belügyminiszter 1905. évi 122,736. sz. a. láttaozta.

Vesztett kutya áldozata. Pár nap előtt adtunk hirt Hauer torzsai lakos szerencsétlen esetéről, aki vesztett kutya által megmaratván, a vesztettség áldozata lön. Most ugyancsak Torzsáról a következő hirt kaptuk: Geiger Vilmosné 40 éves asszonyt szintén megharapta egy vesztett kutya. A szerencsétlen asszony nem ment Budapestre, sem orvoshoz, hanem kuruzsló asszonyhoz s rajta is kiütött a vesztettség. Irtózatoss kinjai és szenvedései közt egy örízetlen pillanatban felakasztotta magát.

Pályázat. Zombor szab. kir. város tanácsa a nyugdíjaztatás folytán üresedésbe jött és 1600 kor. évi fizetéssel és 300 kor. lakbér illetménnyel javadalmazott városi gazdasági intézői állásra pályázatot hirdet. A kérvények folyó évi január hó 31-éig bezárólag Latinovits Fál főispánhoz adandók be. A városi gazdasági intézői és mértékhtele-sítői állások egyesítéséből kifolyólag ezen állásra csak oly egyén pályázhat, aki a mértékhtele-sítői teendőkre végzésére is törvényes képesítéssel bír.

A megfogant átok. Zágrábban egy történetke jár szájról-szájra, amely a minapi földrengés idején történt. Letartóztattak egy cselédeleányt, akit asszonya azzal vádolt, hogy ellopta az aranyóráját. A kihallgatás az éjféle órákban is folyt a rendőrségen. A leány tagadott, bizonyíték sem volt ellene, de azért fogva akarták tartani.

— Vigyék! — szolt a rendőröknek a fogalmazó.

— Ártatlan vagyok, esküszöm!

— Előre!

— Ha van igazság, akkor össze kell dölnie ennek a világnak! — fakadt ki a kétségbeesett leány.

Alig mondta ki ezeket a szavakat, meg-rázkódott a föld, reesegtek az ablakok, a menyezetről hullott a vakolat s a földrengés elől mindenki menekült a szabadba. Csak a rendőrtiszt és a leány maradt a helyén.

— Most már elhiszem, hogy ártatlan. Elmehet — szolt a rendőrtiszt s a következő pillanatban a leánynyal együtt ő is kifutott az utcára.

Igy beszélnek Zágrábban és a nép közt az a hit van elterjedve, hogy az ég meghallgatta a szegény ártatlan leány átkát és azért volt a földrengés.

Hungária-fürdő (Zombor, Basa-utca 1. sz. a gimnázium főbejáratával szemben) mindennap reggeli 6 órától kezdve esti

6 óráig a nagyközönség rendelkezésére áll. Urak részére mindennap délig, kedden csak délelőtt 9 óráig, kedden és szombaton délután; — hölgyek részére hétfő, szerda és péntek délután, valamint kedden d. e. 10 órától délig; diákok részére kedden délután. Gőzfürdő-jegy 1 kor., kádfürdőjegy 1 kor. 20 fillér, diákjegy 40 fillér, mely utóbbi csakis kedden délután vehető igénybe. Telefon a fürdőben.

„Antidol“ a legjobb gyógyszer fejfájás, ideges fejfájás és nátha ellen, a szert nem kell bevenni, néhány csepp a tenyéren eldörzsölve s használati utasítás szerint be-telegezve, azonnal megszünteti a bajt. Sok ezer ember használja s mindenki csak jót mond róla. Kérdezze ismerőseit: hogy használta-e már az „Antidol“-t? amely nagyszerű hatásáért aranyéremmel lett kitüntetve. Egy üvegecske ára 1 kor. 20 fil. és 35-ször mulaszthatja el vele fejfájását. Kapható Zomborban: Tárczay István és Temesváry József gyógyszerüzaraiban. 20—7

Színház.

On revient toujours . . . Akár a dajka-mesékre, úgy szeretünk visszatérni, ha mindjárt a modern frivolitások és idegfejlesztő szenzációkat hajhászó darabok kerülő útján is, a régi, szolid alkotású művekre, melyeknek a zománca sikeresen dacolt az időközönként változó izlés romboló, sokáig elismert értékeket devalváló hatásával. Innen van, hogy **A vasgyáros**-nak, ennek a félig agyonjárt színműnek hétfői reprise ugyszólván az ujdonság ingerével hatott. Az érdeklődést tetemesen fokozta még az a körülmény is, hogy Kürti Margit ebben a darabban lépett fel először majdnem két havi betegsége után. Örömmel konstatáljuk, hogy kitünő hősnőnk e hosszas szenvedés alatt mitsem vesztett sem organumának érces csengéséből, sem alakító képességének hatalmas erejéből. A hogyan ő játszotta meg Claire-t, az mindenképen mélyen átértett, alaposan átgondolt, minden részében kiczekelt s a szerephez szinte hozzánőtt gyönyörű alakítás volt. Partnere, az eddigelé háttérbe szorult Ernyei, sok igyekezettel tanusított Derblay nagy routine-t igénylő nehéz szerepének meg-személyesítésében. Játékában eléggé meg volt a Philippet jellemző önuralom, a sértett önértzet és a gögösen visszautasított szerelem szülte férfias büszkeség s az a hajthatatlan erő, mely nem lármás kifakadásokban tör magának utat, hanem az erkölcsi fölény tudatával párosult méltóságteljes nyugalomban jut kifejezésre. A többi szereplők, Papp Ilonka, Barna Jolán, Horti és tutti quanti legjobb tudásuk latbavetésével fáradoztak ez előadásnak a nálunk elérhető legmagasabb színvonalra való emelésén.

Rég láttunk már olyan fesztelen mulatozást a színpadon, mint a **Bob herceg** keddi előadása alkalmával. A főszereplőktől az ismeretlenség homályába rejtőző kóristáig mindenki vállvetett buzgósággal féktelenkedett a pajzán incselkedés és az otromba lábatlankodás határain belül és azokon túl, kinek hogy magával hozta az egyéni izlése. No és a közönség vajjon hogy viselkedett ez izetlenségekkel szemben? Hát ez a mi hidegnek és közönyösnek kikiáltott közönségünk stoikus nyugalommal türte a fegyelmetlenség ez újabb jelentkezését, pedig véleményünk szerint nem ártott volna, ha olasz vagy francia minta szerint ugy Isten igazában erős pisszegéssel észretéritette volna a rakoncátlankodó elemeket. Dicsérettel ezek után Várad Margit kitünő szereplésének adózhatunk, akinek Bob

herceg-éről bizvást elmondhatjuk, hogy ezt a dévaj királyfit még sohasem mutatták be a mi színpadunkon oly remek és minden tekintetben sikerült alakításban. Kivüle tapsot kapott még Sik Rezső is — mély érzéssel interpretált holló legendájáért.

Szivesen elhiszük, hogy Örley báró a látszat után itélkező világ szemében a szó modern értelmében vett chevalier sans peur et sans reproche, sőt azt is megengedjük, hogy Molnár Gyula a siker biztos reményében és a kritikától való minden félelem nélkül írta meg a **Bayard lovag**-ot, de abban már kételkedünk, hogy bárki is gáncs nélküli darabnak tartaná ezt a szerdán bemutatott színművet. Mert bárhogyan nézzük is ezt az előkelő stílusban megírt irányzatos drámát, végeredményben mindenképpen arra a konkluzióra jutunk, hogy az nem más, mint akadémikus fejtegetése annak a már Francillonból ismert tételnek, hogy a tisztességes asszony jogosan tarthat igényt férjének hűségére. Ami első tekintetre is feltűnő, az a drámai cselekvénynek majdnem teljes hiánya és a színpadra vitt jellemek rajzában való tapogatózó bizonytalanság. Minden ami a darabban történik s ami az egész akció mozgató rugójaként szerepelhetne, a színpad mögött játszódik le s mi csak a szereplők terjengős, helylyel-közzel dagályos elbeszéléseiből tudjuk meg az összeütközések okát és a bonyodalom fejleményeit.

Igy aztán nem lehet azon csodálkozni, hogy a telt ház meglehetősen lankadt figyelemmel és kissé hűvösen kísérte a nem ritkán szellemes tirádákat, s hogy még a darab tiszta légkörével és nemes tónusával szemben is tartózkodóan viselkedett. A gyéren felhangzó taps is inkább a jóformán kifogástalanul sima, gürdülékeny előadásnak szólt, mint magának a színműnek. A darabnak ez a nálunk szokatlanul alapos előkészítése, a kivételesen jeles szereptudás, a gondos rendezés és ami ebből szinte önként következik: a harmónikus összjáték talán arra a több napon át kolportált hírre vezethető vissza, hogy a régebbi szerepléséről Zomborban előnyösen ismert szerző színművének a bemutatójára városunkba érkezik. De bármint álljon is a dolog, mi a szerzővel együtt csak hálásak lehetünk az igazgatónak azért a gyöngéd figyelemért, hogy egy hozzánk közel álló írónak a művét oly pompás előadásban hozta színre.

Az általános elismerés ezen koszorujából szakítson már most minden egyes szereplő magának annyi babérlevelet, amennyi őt jog és érdem szerint megilleti.

n. — i.

Művészet — Irodalom.

A „Magyar Sakk Lap“ hazánk egyetlen sakkjúsága január 1-jével lépett II. évfolyamába, amikor is a magyar nagymester, Maróczy Géza is, mint főszerkesztő a lap kötelességébe lépett. Az ő kiváló elemzése már a most megjelent első szám értékét is nagy mértékben emelik. A szerkesztőség (Budapest, VIII., Salétrom-u. 10.) szivesen szolgál mutatóványszámmal.

Uj eredeti magyar férfikarok.

Az „Apollo“ című magyar kargyűjtemény 78. száma a következő új férfikarokkal vezérlőkönyvben és négy szövegben jelent meg: 390. kar Rieger György: A szent dal. (Pósa Lajos költeményére.) 391. kar Goll-Grey: Náni, Náni, miért kaesintasz másra... 392.

kar Gaal Ferenc: Szerelmedal. (Csokonai költeményére.) Az „Apollo“ évenként október, január, április és július hónapban jelen meg, mindig egy iv vezérlőkönyvben és két iv szövegben 5 korona előfizetési díjért. Postai küldemények címzendők: Az „Apollo“ szerkesztő-kiadóhivatalának, Budapesten, VI. ker., Lázár-utca 18. sz. alatt.

Előfizetési felhívás. A kezelésnél teljesített 20 évi szolgálat oly kézikönyv szükségéről győzött meg, mely a „nagyközönség és tanulóifjúság“ szükségleteire alkalmas, könnyen átpillantható formában, kitöltött mintákkal tartalmazza: A posta, távirtda, távbeszélő és postatakarékpénztár (cheque és clearing) főbb szabályait, kiegészítésül röviden a portomentesség és postaintézethez való alkalmaztatás útját és módját is. Szélgjegyzetekkel az áttekintést emeltem. Kartársi üdvözléssel kérem tekintetes czímet, hogy legközelebb Zomborban megjelenő ily általános érdeklő és közhasznú művemre előfizetőket gyűjteni kegyeskedjék! Kézikönyvem előfizetési ára, dús tartalma dacára, vászonkötésben csak 1 (Egy) korona 20 fillér, mely összeg jelen iv aláírásakor lefizetendő! Ezen összegből kérem példányonként költségeire 10 fillért levonni, további 10 fillért pedig utólag fogok a postaintézet jótékony czéljaira fordítani. Az előfizetési pénzeket 14 napon belül alant címzemre beküldeni sziveskedjék, hogy a szükséges példányok iránt tájékozhasssam magam. Újlag kérem tek. czímet, hogy hathatós támogatásával kézikönyvem megjelenését lehetővé tenni méltóztassék; annál is inkább, mert szakirodalmunkban hézagot pótol és másrészt hivatalok, magánosok, intézetek, iparosok, kereskedők és általában bárki által csekély anyagi áldozattal megszerezhető és legjobb eredménnyel használható. Egyben tisztelettel közlöm, hogy művem Szalay Péter elnökgazgató úr ömeltőségének lesz ajánlva, ki az ajánlást kegyesen elfogadta. Zombor, 1905. évi november hónap. Heisinger Antal, posta- és távirtda főtiszt. — Gyűjtőiv a legtöbb kereskedésben található.

Szerkesztői üzenetek.

Cservenka Szives értesítéseért őszinte köszönet. Kérjük gyakrabban tudósításait.

R. I. Gábor. Szives értesítéseért fogadja hálás köszönetünket.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

A zombori I. önszegélyző szövetkezet **folyó évi február hó 2-án délelőtt 10 órakor** saját helyiségében

rendes közgyűlést tart,

melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívottnak.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. Közgyűlés tartamára elnök választása.
2. Igazgatósági jelentés a múlt forgalmi évről.
3. Számadások megvizsgálása, a forgalom kimutatása és jóváhagyása.
4. Igazgató, aligazgató, igazgatósági tagok és felügyelő-bizottság felmentése.
5. A XXI. ciklus törzsbetétjeinek mikénti kifizetése és a nyereség felosztása.
6. A XXVI. ciklus megalakítása.
7. A kilépett igazgatósági tagok és felügyelő-bizottság megválasztása. (Alapsz. 42. §.)
8. A felszerelések megbecslésére kiküldendő 5-ös bizottság választása.
9. Dekker Pál és Topics Zoltán tartozásának a tartalékalapból leendő leírása.
10. Netáni indítványok tárgyalása, melyek a közgyűlés előtt 3 nappal az igazgatóságnak írásban beadandók, mivel a később érkezők figyelembe véve nem lesznek.

Az 1. és 5. alatti pontokhoz a szövetkezetnek csak régi tagjai szólhatnak, míg a 8., 9. és 10. pontban foglaltakhoz az új ciklus tagjai is befolyhatnak.

Egyben az igazgatóság közhírré teszi, hogy a XXI. ciklus 1905. évi december hó 31-én feloszlott és annak kifizetése február hó 7-én veendő kezdetét.

Ennélfogva a keresk. t. 249. §-a és az alapszabályok 33. §-a értelmében felhívottnak mindazok, kiknek ezen és az előző években feloszlott ciklusokból bármilyen igényeik vannak, követeléseiket 1906. évi december hó 31-ig érvényesítsék, mert annak elmulasztása esetén mindennemű igényeik az alapszabályok 29. §-a értelmében elévülnek.

A mérleg kimutatása az egy-let helyiségében megtekinthető.

Zomborban, 1906. évi január hó 11-én.

Scherer Dezső, Bittermann Nándor,
jegyző. 3—1 igazgató.

Ritka alkalmi vétel!

Villanyos csillár kiállítás.

A legegyszerűbbtől a legdiszesebbig.

VILLANYVILÁGÍTÁSI BEVEZETÉSEK
a legmesszebbmenő szavatolás mellett.

Petroleum és gázlámpák

villanyra átalakíttatnak

Teltsch Gáspár

optikai és elektrotechnikai műintézetében

ZOMBORBAN 59-36

Bámulatos olesón!

KIADÓ LAKÁS.

Apatini-ut 37. számú
sarokház 5 szoba és
mellékhelyiségeivel
folyó évi május hó
1-től kiadó.

BŐVEBBET

SCHLACHTER JÓZSEF
tulajdonosnál.

Kiadó vendéglő.

3-3 Parcsetich Mihály ven-
dégloje — helyben Rókus-
utca — május hó 1-től kiadó.

54. s. 126. sz.

kig. 1905.

Pályázati hirdetmény.

Topolya községében megürült évi 500—500 kor. javadalmazással egybekötött 5—9-ik számú gyalogrendőri állásra ezennel pályázat nyitattik. Felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a keresztlevel, katona-igazolvány, orvosi bizonylat és erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelt sajátkezűleg irt kérvényüket az **1906. évi január hó 20-ig** az előjárásnál annál is inkább adják be, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Megjegyeztetik, hogy a megválasztandó egyén ruházatát sajátjából köteles fedezni.

Kiszolgált altisztek és a csendőrségnél szolgált egyéneknek előny biztosítottatik.

Topolyán, 1906. január hó 10-én.

Előjáróság.

Szőlőbirtokosok figyelmébe.

Ajánljuk igen szép egyenes és vastag hasított **tölgyfa-szőlőkaróinkat** 5 és 6 láb hosszban minden mennyiségben és a legolcsóbb árak mellett.

Ugy szintén **sürgönyoszlopainkat** 7 és 8 méter hosszúságban komlótermelés és más célokra.

Ernst János és Roth
fanagykereskedők Ujvidéken.

10-2

Hirdetmény.

A zombori m. kir. folyam mérnöki hivatal az eddig bérben tartott helyiséget folyó évi november hó 1-ével elhagyni és más megfelelő helyiséget bérbe venni szándékozik.

A hivatal céljára szolgáló épületnek 1 rajzteremből, 5 szobából, 1 irattár, 1 szertár és egy a hivatalszolgá részére szükséges lakhelyiségből kell állani: felkéretnek a bérbeadni szándékozó háztulajdonos urak, hogy a vonatkozó ajánlatukat az alulírott hivatalnál szóbelileg vagy írásbelileg megtegyék.

3-2

M. kir. folyam mérnöki hivatal.

Meghívó.

Az „Első Őrszállási Kiházasító Társaság mint Szövetkezet” **1906. évi január hó 20-án d. e. 9 órakor** a magyar róm. kath. iskolában

rendes évi közgyűlést tartja,

melyre tagjait tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat:

1. Az évi jelentés.
2. Zárszámadás.
3. Illeték felelbezés.
4. Indítványok.

Őrszálláson, 1906. évi január hó.

Az igazgatóság.

Schvarcz József és Társa

gép- és szerszám-raktár, gépszijgyár, műszaki iroda,

BUDAPEST, Váci-körút 26/a.

Elsőrendű minőségben és legolcsóbban szállit eredeti gipsz- és sulypátmentes **USZÓ** kocsikenőcsőt, gépolajat, hengerolajat, süritett gépkenőcsőt, telítő- és fertőtlenítő-szereket, pép fedéllemezt, saját gyártmányu színbőr-szijakat, tömitő anyagokat, szab. **LATZKÓ-SCHVARCZ** tűzrostélyt, **HOYT** csapágyfémeket, szab. **BROWN** patkóacélakat, szab. árkos patkót kötélbetéttel, kékkövet, ojtószalagot, szénkenegzőt, gazdasági gépeket, préseket, burgonya-osztályozó és tisztító-gépet, burgonya-arató-gépet, amerikai tengeri-arató-ültető fosztó- és szár-
apritó-gépeket, amerikai lakatokat stb

52-8

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK

LAPUNK

KIADÓ-

HIVATALÁBAN.

A G R A R I A

KÉRJEN

MINDEN

GAZDA

az

AGRARIA-tól

ARJEGYZÉKET

gőzcséplőkészletekről,
benzinmotorokról
és vetőgépekről.

Az árjegyzéket díjtalanul küldjük.

Levél cím:

A G R A R I A

Budapest, Váci-ut 2. 52-3

A G R A R I A

473. szám.
bv. 1905.**Árverési hirdetmény.**

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a friedeki es. kir. járás-bíróság C III. 440/1905 számú végzése által dr. Blumenfeld Ignác friedeki ügyvéd által képviselt Kuffler Márkus friedeki lakos javára íj. Kubasek József hódásági lakos ellen 42 kor. 47 fill. tőke, ennek 1905. évi október hó 10. napjától számítható 6% kamatai és eddig összesen 64 korona 22 fillér perkoltság követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal felülfoglalt és 3655 koronára becsült különféle rőtös áruk stb. ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1905. V. 297/2. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Hódáságon Hausz István téle házban leendő eszközésére 1906. évi január hó 20-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 108. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elérvendezendő ingóságok vetelára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Hódáságon, 1906. évi január hó 5-én.

Váczy János,
kir. bír. végrehajtó.

A Pesti Hazai Első
Takarékpénztár-Egyesület
által kibocsátandó sorsjegyekre
előjegyzéseket az eredeti ár
és feltételek mellett máris el-
fogad
KUNETZ MÓR,
bank- és váltó-üzlete SZABADKÁN,
osztálysorsjegy főelárusító. *—2
Teljesen költség nélkül felvilá-
gosítással szívesen szolgálók.

Szőlővessző!

A világhírű **DELAWARE** adja a
legjobb bort!

Oltani, permetezni nem kell!
A szőlészet kincse.

A phylloxerának ellentáll!!!!

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk
bárcinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!

Nagymennyiségű sima és gyökeres
Delaware vessző eladás.

Cím:

Szigyartó és Takats

szőlőteleptulajdonosok. *—14

Telep: Alsó-Szegesd. Központi iroda: Felső-Szegesd.
Somogy megye.

4. szám.
II. 1906.**KIHÍRDETÉS.**

Az Országosi anyakönyvi körület alulírott anyakönyvezető-helyettese kihirdeti, hogy:

1. Molnár János, ki családi állapotára nézve nőtlen és akinek vallása római katolikus, állása (foglalkozása) földmívelési napszámos, lakóhelye Országos (Csernovitz), születési helye Heregyszőlős, ideje 1881. évi december hó 8-ik napja s aki Molnár József és neje szül. Rócker Erzsébet heregyszőlősi szülők törvényes fia

2. Kurta Katalin, ki családi állapotára nézve hajadon és akinek vallása római katolikus, lakóhelye

Országos, születési helye Országos, ideje 1887. évi május hó 7-ik napja s aki Kurta János és neje szül. Ralbovszki Verona Országosi lakosok törvényes leánya, egymással házasságot szándékoznak kötni.

Felhivatnak mindazok, akiknek a nevezett házasságra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulírott anyakönyvezetőnél (helyettesnél) közvetlenül, vagy a kifüggesztési helyi községi elöljárósága (illetőleg anyakönyvezetője) útján jelentsek be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni, u. m.: Országoson és a „Bácska” című lapban.

Országoson, 1906. január 8-ik napján.

Antunits József,
anyakönyvezető-helyettes.

Meghívó.

A Bácsómorovicai takarékpénztár r. t. f. évi február hó 11-én délután 2 órakor az intézet helyiségében

XVIII. évi rendes közgyűlését

tartja, melyre a t. c. részvényesek az alapszabályok 50. §-ára való hivatkozással ezennel tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Közgyűlési elnök választása.
 2. Igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentések felolvasása.
 3. Az 1905. évi zárszámadások betérjesztése és ennek alapján a felmentvény megadása.
 4. A felszámolás elhatározása.
 5. A felszámoló bizottság megválasztása.
 6. A felszámoló felügyelő bizottság választása.
 7. Ha a közgyűlés a felszámolást el nem határozná, — vezérigazgató, helyettes igazgató, 5 kisorsolt igazgatósági tag, könyvezető, pénztárnok és 5 felügyelőbizottsági tag választása; kik újra megválaszthatók.
 8. Netáni indítványok eltárgyalása.
 9. Két jegyzőkönyvhitelesítő választása.
- Omoravica, 1906. január 7-én.

Az igazgatóság.

50. §. Minden részvényes, ki a közgyűlésen jogait gyakorolni óhajtja, tartozik a közgyűlést megelőzőleg 24 órával részvényeit és meghatalmazását az intézetnél letenni, amikor is erről elismervényt kap, melyben egyszersmind szavazatának száma is kiteendő.

Vagyon.**Mérleg-számla.****Teher.**

Osztrák-magyar bank giro-számla	52732	Részvénytőke 120000 kor. név- értéke 60% befizetve	72000—
Sztanisicsi takarékpénztár	27028 92	Rendes tartalékalap	18689 66
Báestopoljai takarékpénztár	27603 10	Külön tartalékalap	8235 24
Heti betéti előleg	1136—	Fel nem vett osztalék	113 90
Váltó adósok	173810—	Átmenő váltókamat	2405 49
Jelzálog kölcsön	19634—	Szervény	31 20
Közgazdasági Bank Szabadka	12050 87	Heti betét	5713 72
Pénztár maradvány 1905. de- cember 31-én	3276 56	Betevők	150956 87
		Egyenleg 1905. évi nyeresemény	6920 69
	265066 77		265066 77

Kiadás.**Nyeremény- és veszteség-számla.****Bevétel.**

Adó	1184—	Mult évről áthozott nyereség	207 29
Tőkésített betétkamat	5236 09	Elhelyezett tők. kamatjövedelme	1925 20
heti betétkamat	205 21	Késedelmi kamat	232
Lakbér	320—	Váltókamatok	16631 11
Illeték	110 84	Kezelési díj	330 37
Utadó	171 77		
Községi adó	472 74		
Postadíj	65—		
Betörés elleni biztosítás	64 67		
Kamat és tőkekamatadó	561 52		
Üzleti költség	291 56		
Tiszti fizetés	3340—		
Betétkamat	152 20		
Egyenleg 1905. évi nyeresemény	6920 69		
	19096 29		19096 29

Omoravica, 1905. évi december hó 31-én.

Fodor Sándor,
pénztárnok.

Dembitz Vilmos,
vezérigazgató.

Holländer Mór,
helyettes igazgató.

Hauer Ignác,
könyvezető.

Ungár Béla, Ungár Imre, Heller Mór, Obláth Pál, Varjas Sándor, Obláth Dávid, Dr. Déry Henrik, Friedmann Mór,
ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag.

Friedmann Dániel, Szűcs Pál, Kötő József, Soja József, Szécsi Balint, Soffer József, Erdet Sándor,
ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag.

Omoravica, 1906. január hó 8-án tartott felügyelőbizottsági ülésen ezen zárszámadást az általunk megvizsgált és helyesnek talált fő- és segédkönyvek alapján készültnek és azokkal teljesen egybehangzóknak találtuk.

Schadl Ignác,
felügy. biz. elnök.

Id. Kovács Gyula,
felügy. biz. jegyző.

Bergel József,
felügy. biz. tag.

Pálfy Antal,
felügy. biz. tag.

Ungár Pál,
felügy. biz. tag.

ZOMBORI TAKARÉKPÉNZTÁR.11. szám.
1906.**HIRDETMÉNY.**

A Zombori Takarékpénztár t. c. részvényesei az

1906. évi január hó 28-án délelőtt 9 órakor

Zomborban, az intézet tanácskozási termében tartandó

XXXVIII. rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghivatnak.

Ezen közgyűlés tárgyai a következők:

1. A közgyűlési elnök és a meghatalmazások megvizsgálására hivatott 3 tagú bizottság választása.
 2. Igazgatói jelentés az 1905. évi üzlet eredményéről.
 3. Intézkedés az 1905. évi zárszámadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a tiszta jövedelem felosztása tekintetében.
 4. Igazgató és aligazgató választása.
 5. A választmány 12 rendes tagjának 2 évre, és 4 pótagjának egy évre leendő megválasztása.
- Az 1905. évi mérleg és igazgatói jelentés a közgyűlést nyolc nappal megelőzőleg az intézet helyiségében közszemlére ki fog tétetni.

Zombor, 1906. évi január hó 10-én.

Dr. Falcione Nándor,
igazgató.

A ZOMBORI TAKARÉKPÉNZTÁR
MÉRLEG- ÉS VAGYON-KIMUTATÁSA
1905. ÉVI DECEMBER HÓ 31-ÉN.

V A G Y O N	ÖSSZEG		T E H E R	ÖSSZEG	
	korona	f.		korona	f.
Ingtatlanra bekebelezett kölesönök	7.263,266	58	Befizetett alaptőke	400,000	—
Leszámitolt váltók	1.505,597	93	Tartaléktőke	569,558	36
Jelzálogilag biztosított váltókölesönök	813,147	—	Nyugdíjalap	200,000	—
Folyó számla követelések	131,953	—	Külön tartalékalap	30,103	69
Értékpapírokra adott előlegek	26,867	25	Betételek könyvecskékre	11.062,503	65
1.903,000 K n. é. 4%-os m. koronaért. járadék á 95.75	1.822,122	50	A II-ik félvre járuló kamatadó	19,027	31
400,000 K orsz. közp. hitelszövetk. kötvény á 100.—	400,000	—	1906. évre előre bevett kamatok	122,690	53
200,000 K magy. földhitelintézeti záloglevél á 98.75	197,400	—	Visszleszámitolt váltók	223,390	—
150,000 K pesti m. keresk. bank záloglevél á 97.25	145,875	—	Beszedett bekebelezési illetékek	9,143	12
100,000 K pesti m. ker. bank közs. záloglevél á 97.25	97,250	—	Nyereség egyenleg	208,600	72
100,000 K pesti hazai első takptári záloglevél á 98.—	98,000	—			
Értékpapírok utáni függő kamat	16,843	32			
Kossuth Lajos-utcai 5. számú intézeti ház	84,684	53			
Gromon-utcai 2. számú bérház	80,385	69			
A felszerelési tárgyak értéke	11,329	07			
1905. évi december hó 31-éig hátralékos kamatok	23,080	10			
Más intézetnél elhelyezve	42,201	85			
Osztrák-magyar bank giro-számláján	1,816	30			
Postatakarékpénztári cheque-számlán	354	03			
Fizetési előlegek	1,670	—			
Pénzkészlet 1905. évi december hó 31-én	81,173	23			
	12.845,017	38		12.845,017	38

Zombor, 1906. évi január hó 5-én.

Dr. Falcione Nándor,
igazgató.**Csávosi Sándor,**
főkönyvelő.